

Tromsø, 31te Marts, 1921.

Hr Ritmester Gunnar Isachsen

Asker

Deres brev er takkende mottat. - Hoslagt er min anmeldelse i TROMSÖ (hvor bladet desværre ikke har fulgt min text i overskriften) av Deres udmerkede, og for Tromsø by enestaaende, bok. - Det var opriktikt at ønske at de forestaaende begivenheter gav Dem anledning til paanyt at beskjæftige Dem med det verk, som brændte, ogsaa fordi Tromsø bye's historie ikke er skrevet enda og Ishavets historie det er Tromsø's historie. Jeg haaber De blir Guvernör naar det Norske flagg vaier over öerne der nord. -

Angaaende de data De spør om, har jeg ingen interesse av at gi' Dem vaaben i haand imot N.E.C. - Ikke fordi De nödvendigvis mener at angripe mit selskap, men fordi enhver fremstilling statistisk fra Dem blir i mere eller mindre grad et " parts-indlæg " naar De skal sammenstille Norsk og Engelsk interesse. - De husker De opplysninger jeg ga Dem ihöst ? Da jeg læste Aftenposten's korrespondance from en Tromsø korrespondent, fölte jeg mig næsten flau da jeg oversatte den for min chef i London. Ikke saa at De skrev noget ukorrekt, tvertimot, chefen bemerkede " Say what you like, but those fellows know what they are writing about ". Men det er hvad De undlater aa si, aa at De henleder en ukyndig offentligheds opmerksomhet paa forteelser hos enkelte selskaper som om det ene selskap var skyldig i ting andre selskaper var uskyldige i. - Jeg tror det er med Dem, og med Bay og med Staxrud og alle disse Kristiania heerrerne, som det var med Hoel da han holdt sit foredrag i Geografisk Forening, og beviste at kulproduktionen i 1918 var en ret maalestok for forholdet mellem Norsk og Engelsk foretag-somhet paa Spitsbergen. - Han sa vel intet som ikke var sandt, men han und-lot at si endel ting. En objektiv fremstilling maatte vel ta i betragtning at för 1916 producerte ikke nordmændene en eneste ton kul paa Spitsbergen, og siden Spitsbergen Coal & Trading Company i 1907 og 1908 skibet 4,000 tons, hadde heller ikke Engelsen skibet noget. Optil krigen var forholdet omtrent likt. Saa kom krigen og i 1916 begyndte nordmændene, men da var jo englænderne optatt med en liten trætte med tyskerne, som krævet hver en mand og hvert et overflödigt pund sterling, og krigsaarenes guldström som bragte kullene fra 10 kroner tonnen til 200 kroner, kan da ikke brukes som argument i en sak som denne. -

Jeg respekterer Deres arbeide paa Spitsbergen, paa samme maate som jeg som jeg beundrer og respekterer de tre söndmöringer som har gjort en slik vældig indsats med sine egne penge i Kingsbay. Det er " aa skape " noget, saann som John M. Longyear, da han fandt denne öde ö i Ishavet, som ingen hadde faatt noget utav, og han i 10 aar med seig utholdenhet la penge ut uten at faa noget igjen. Han vilde " underlægge sig jorden og gjøre den underdanig ", som bibelen sier. - Men dere Kristiania mennesker; de sætter folk som Chr. Anker i klasse med Brandal og Longyear. Anker, hvis hovedbe-drift var aa ta' ifra Longyear hans retmessige claim i Green Harbor, efter at han hadde (Longyear hadde) bearbeidet feltet og bevist at kullene var der. Store Norske's aktionærer kjøpte dobbelt Green Harbor. Ikke fordi jeg har noget imot at Anker, eller Hiorth, eller Sandve, eller resten av dem jobber sig til nogle hundretusener. det er en reel sak og enhver er sig selv nærmest, men naar Spitsbergen historie skrivere sætter Anker i klasse med Longyear, saa melder jeg pass. - Unge Lewin (og den gamle med) har "skapt" noget, aa saa tjent, saann skal det være. Efter at ha slitt sig gjennem mange tryble aar, med pengemangel og laan, og karre sig igjennem utrolige vanskeligheter, uerfaren og grøn paa ishavet, uten prestige og floshat, nervös energisk, men raptænkt og med lunsnare ideer igjennem skallen. - Da er det ære værdt, men Aftenpost og Kristiania gi'r æren til Anker & Hiorth. De undskylder vel fripostigheten ?

Ærbödigt

Carl Sæther